

Jaarverslag 2018

Landelijk bestuurs- en bureauverslag Passage 2018

Het jaar 2018 was een jaar met mooie activiteiten in de regio's en de afdelingen. Goed om na bijna 100 jaar nog steeds positieve energie te ervaren. We hebben elkaar geïnspireerd tijdens de Inspiratiedagen, daarnaast onder andere met elkaar gefietst, gewandeld, gezongen en naar elkaar geluisterd. Ook op regionaal- en afdelingsniveau is er veel georganiseerd.

Wel moeten we constateren dat het bemensen van het landelijk bestuur, de regio's en afdelingsteams, steeds lastiger wordt. Het is voor een aantal afdelingen de reden geweest te stoppen en dat is jammer en baart ons zorgen. Het idee van het landelijk bestuur om kleine(re) afdelingen te ondersteunen met € 1.000,00 heeft dit niet kunnen voorkomen.

Zonder vrijwilligers geen vereniging, die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom blijven we op zoek naar vrouwen die een bijdrage willen leveren, hoe klein ook.

Het landelijk bestuur is met de komst van Minke Harkema-van Wijngaarden als bestuurslid bijna op sterkte. Gezien de complexiteit van de financiën behorende bij een vereniging als Passage, zijn wij van mening dat we een 'echte' penningmeester moeten aanstellen, statutair moet een vereniging die hebben. Het bestuur vindt het belangrijk dat een penningmeester niet alleen boekhoudkundig onderlegd is, maar ook visie heeft op wat een vereniging zoals Passage nodig heeft. Intern de vereniging hebben we (nog) niemand kunnen vinden, om die reden hebben we onlangs besloten ook extern te gaan zoeken.

Ledenraad

De Ledenraad kwam dit jaar eenmaal bijeen en wel op 25 april 2018. De vergadering keurde de jaarrekening van 2017 goed en verleende het bestuur decharge voor het gevoerde beleid. Echter niet nadat er uitgebreid gesproken was over de afkeurende verklaring van de accountant en hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden. Met de goede suggesties uit de vergadering hebben we met de accountant een stappenplan ontworpen die moet leiden naar een goedkeurende verklaring in 2020.

De Ledenraad stelde eveneens de begroting voor 2018 en de contributie voor 2019 vast.

Leden, afdelingen en regio's

Op 31 december 2018 had de vereniging 12.110 leden en 241 afdelingen. Er kwamen in 2018 330 nieuwe leden bij; we hebben echter ook de nodige opzeggingen binnengekregen. Na de verwerking van alle opzeggingen zijn we op 1 januari 2019 gestart met 10.914 leden en 223 afdelingen.

De vereniging kent 20 regio's. In de meeste regio's zijn één of twee regiocoördinatoren actief. In een aantal regio's zijn we nog steeds op zoek naar coördinatoren!

Vertegenwoordigingen

- Nederlandse Vrouwenraad (NVR): Martha Amelo;
- Christelijk Sociaal Congres (CSC), Raad van Toezicht: Ada Houtman;
- Stichting ter bevordering van de Christelijke Pers, het Trouwberaad: Ineke Voskamp;
- Associated Country Women of the World (ACWW): Ira Stam;
- Women for Water Partnership (WfWP): Hilary Selles;
- Stichting dr. Albronda-van der Nagelfonds: Ada Houtman;
- De Overlegtafel, samenwerking met de vrouwenorganisaties Koninklijk NVVH-VROUWENNETWERK, Vrouwen van Nu: Ada Houtman en Ira Stam.

Stichting Dr. Albronda-van der Nagelfonds

Dit fonds is verbonden aan Passage. Passage-leden die dit nodig hebben, kunnen een bescheiden financiële bijdrage aanvragen. Ook niet-leden kunnen een beroep op dit fonds doen. Aan leden van Passage wordt gevraagd om daartoe minimaal één euro per jaar bij te dragen. Een deel van de contributieregeling wordt door het fonds vergoed.

Financieel

We sluiten het kalenderjaar af met een verlies. Het gaat hierbij om het totaal van de landelijke vereniging en de afdelingen, het geconsolideerde resultaat, zonder rekening te houden met voorzieningen zoals het

jubiläum, de geormerkte gelden van de gewesten, ondersteuning kleine afdelingen en de bestemmingsfondsen

De inkomsten zijn ruim boven begroting gerealiseerd, dankzij een legaat dat de vereniging heeft ontvangen. Het totaal van de kosten is binnen begroting gerealiseerd. Ook de kosten voor het Landelijke apparaat zijn binnen de begroting gebleven. De kosten voor met name de accountant zijn ruim boven begroting uitgekomen. Dat heeft alles te maken met de afkeurende verklaring en de extra besprekingen en adviezen om tot een oplossing te komen voor de toekomst. Op een aantal ledenactiviteiten is wat minder besteed, invulling van deze activiteiten is altijd afhankelijk van de initiatieven die er zijn en de beschikbaarheid van vrijwilligers.

Vooruitblik naar 2019

Op basis van het Meerjarenbeleidsplan uit 2017 hebben we ook voor 2019 een jaarplan opgesteld. Gezien het feit dat 2019 het jaar is van ons 100-jarig bestaan, ligt het zwaartepunt van onze activiteiten op de jubileumvieringen. Er is materiaal voor de afdelingen, er staan mooie regionale bijeenkomsten gepland en na de zomer sluiten we het jubileumjaar op 1 oktober 2019 af met een landelijke viering in het Beatrixtheater in Utrecht.

Naast de jubileumactiviteiten is er natuurlijk ook ruimte voor de reguliere activiteiten, vanuit de andere aandachtsgebieden: een sterke vereniging; kunst, cultuur en religie; noden van mensen; belangenbehartiging en lobby; en maatschappij (inter)nationaal, waar Gelijke Kansen Wereldwijd onderdeel van is. Dit doen we vanuit onze doelstelling, een leefbare samenleving voor vrouwen en mannen, daarbij letten we vooral op de positie en de participatie van vrouwen in de samenleving, dichtbij en ver weg. Dit alles vanuit onze inspiratiebron de Bijbel.

De bij de plannen behorende begroting voor 2019 zal aan de Ledenraad worden voorgelegd. Ook dit jaar weer een ambitieuze begroting, zeker met het oog op het jubileum. Het krimpende ledenaantal en dus de dalende inkomsten uit contributie maken het een uitdaging om de begroting rond te krijgen. Met de opgebouwde reserves en een verkregen legaat zijn we in staat om, daar waar nodig, ons vermogen in te zetten om onze activiteiten te financieren. Ondanks het dalende ledental zijn wij van mening dat een vereniging als Passage er nog steeds toe doet!

Algemeen

In de jaarrekening zijn zowel de cijfers van de landelijke organisatie als de afdelingen opgenomen. Voor de cijfers van de afdelingen zijn we uitgegaan van de standen ultimo 2016 en 2017. Dit omdat op het moment van het opstellen van de jaarrekening er onvoldoende gegevens over 2018 bekend waren.

De kosten van de accountant zijn erg hoog in vergelijking met voorgaande jaren. Dit heeft te maken met extra werkzaamheden naar aanleiding van de afgifte van een afkeurende verklaring over 2017. Tevens is tijd geïnvesteerd om te zoeken naar oplossingen voor dit probleem, wat geresulteerd heeft in de geconsolideerde werkwijze voor 2018 en verder. Daarnaast zijn ook kosten gemaakt voor het btw-onderzoek.

De opzet van de jaarrekening 2018 is gewijzigd ten opzichte van 2017. Vanaf dit boekjaar worden ook de bankstanden, vermogens, baten en lasten van de afdelingen meegenomen in de jaarrekening, zodat inzicht gegeven wordt in de totale activiteiten en financiële geldstromen van de vereniging. Voor een goede vergelijking zijn tevens de vergelijkende cijfers van 2017 hierop aangepast.

Omdat niet alle gegevens van de afdelingen voor handen zijn, is een inschatting gemaakt van de betreffende cijfers van de afdelingen. De baten en lasten van de afdelingen zijn momenteel ingeschat op € 18,- per lid. De lasten in 2017 en 2018 zijn verhoogd met de afname van de liquide middelen in 2016 respectievelijk 2017. De stand van de liquide middelen per 31 december 2018 is gebaseerd op de beschikbare bankgegevens per 31 december 2017.

Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJK C1

De jaarrekening is opgesteld met in achtname van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJK C1 (kleine organisaties – zonder winststreven).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De bank- en kastegoeden van de afdelingen zijn opgenomen op basis van de opgave zoals bekend van voorgaande boekjaren.

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere beurswaarde.

De voorraad is gewaardeerd tegen verkoopprijs. Een voorziening voor het risico van incourantheid is in mindering gebracht.

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bestemmingsreserves worden bestemd door het bestuur. Hiervoor heeft het bestuur van de vereniging een reserve bestemd voor nieuw beleid, ondersteuning regio's en afdelingen en jubileum. Daarnaast is er een reserve welke geormerkte gelden betreft van de oude gewesten wat nu voor de regio's is bestemd.

Bestemmingsfondsen worden aangehouden voor ontvangen donaties, giften en sponsoring, waarvoor de schenker een bijzondere (project-)bestemming heeft aangegeven, maar waarvan op balansdatum de middelen nog niet zijn besteed.

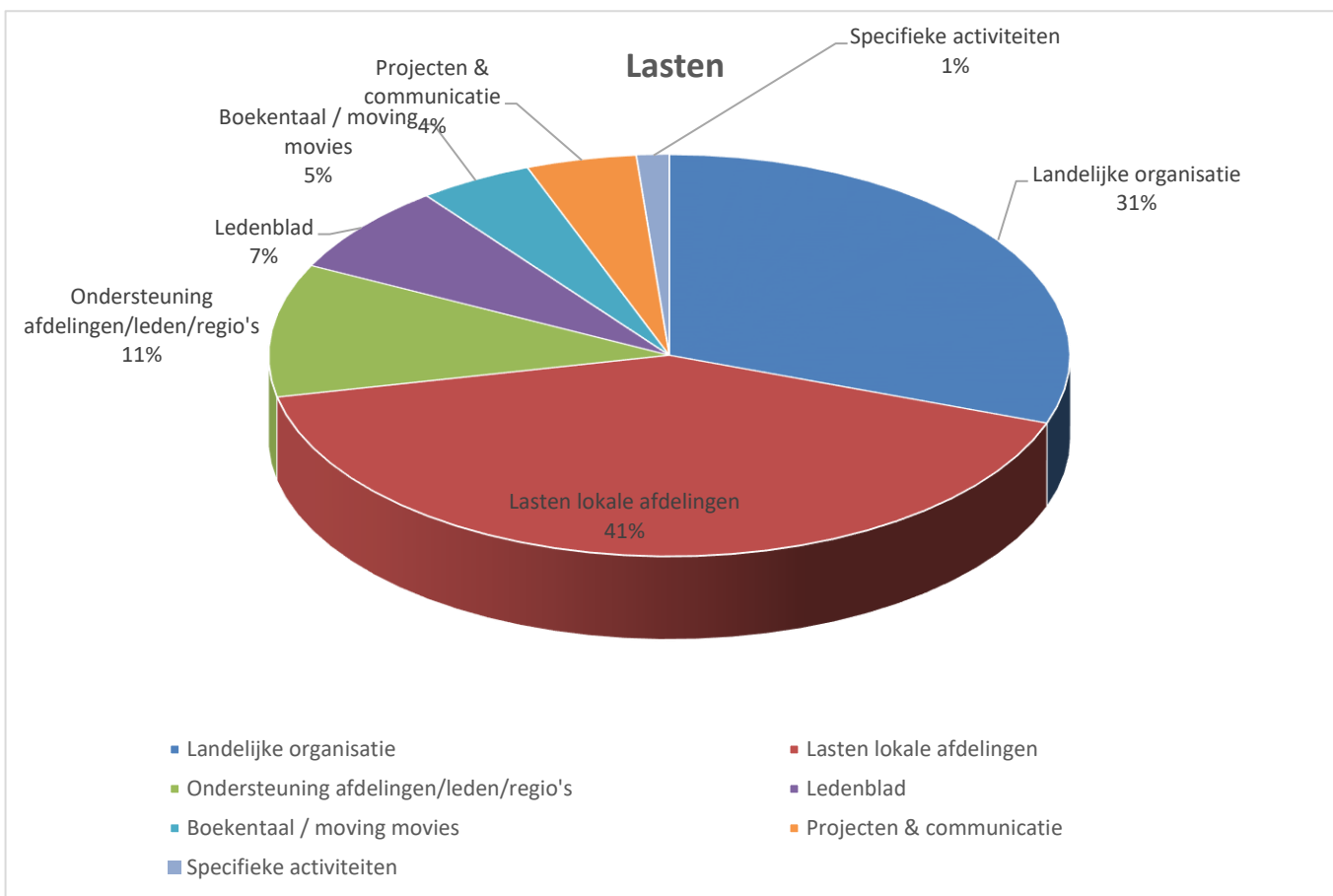
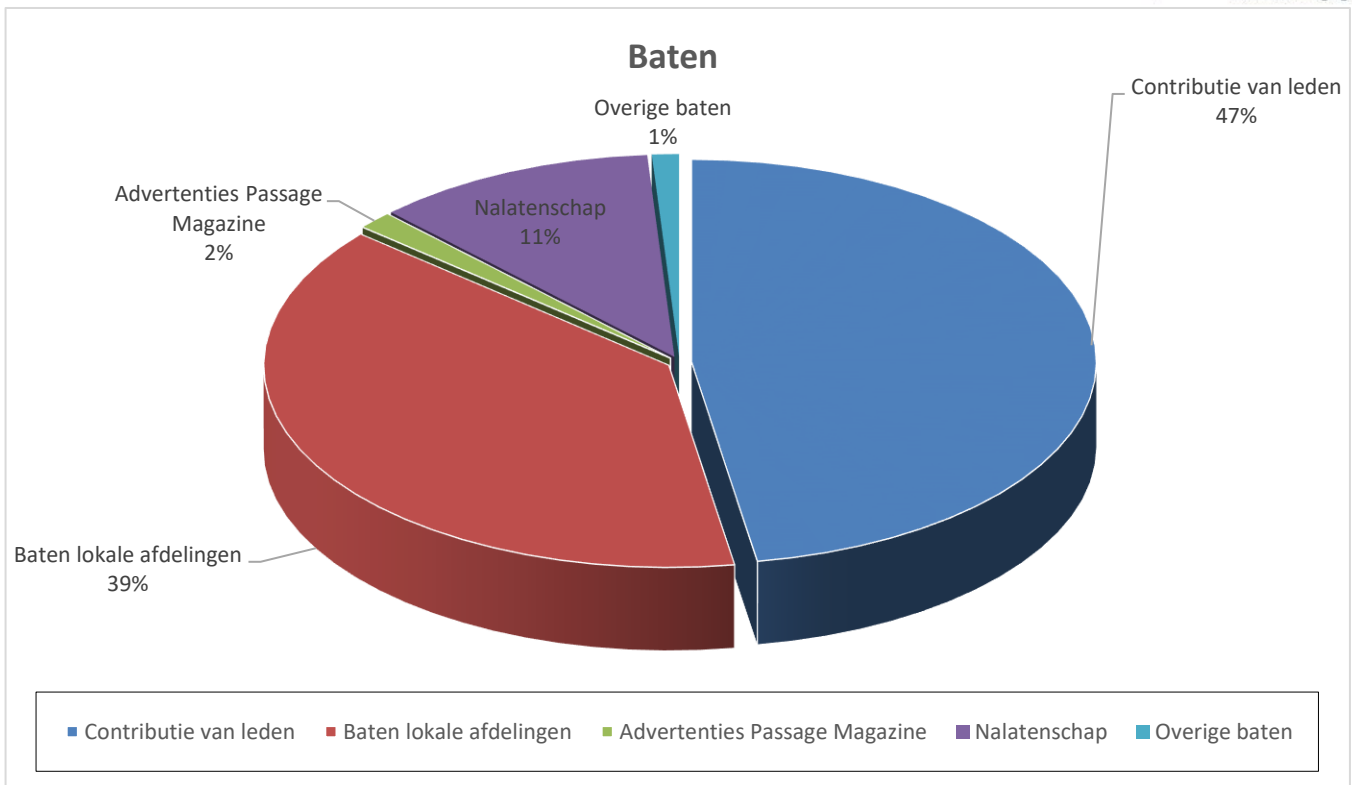
Overige activa zijn verantwoord tegen de nominale waarde.

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over de verslagperiode, met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor de waardering.

Balans per 31 december 2018							
(na resultaatverwerking)							
	31 december 2018	31 december 2017	vh 2017		31 december 2018	31 december 2017	vh 2017
	€	€	€		€	€	€
Activa				Passiva			
Vaste activa				Eigen vermogen			
Materiële vaste activa	0	1	0	Algemene reserve	449.497	517.506	517.506
Financiële vaste activa	5.324	5.295	5.295	Bestemmingsreserves	164.306	209.568	209.568
	5.324	5.296	5.295	Bestemmingsfonds	558.372	493.405	61.630
					1.172.175	1.220.479	788.704
Vlottende activa							
Vorraden	2.443	3.704	3.704				
Vorderingen	755	1.180	1.180				
Liquide middelen	1.181.638	1.249.287	817.513				
	1.184.836	1.254.171	822.397	Kortlopende schulden	17.985	38.988	38.988
	1.190.160	1.259.467	827.692		1.190.160	1.259.467	827.692

2. Staat van baten en lasten over 2018	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2018	2018	2017
	€	€	€
Baten			
Contributies van leden	483.581	263.098	546.026
Rente	563	2.500	438
Bijdrage Dr. Albronda-van der Nagelfonds	962	0	888
Advertenties Passage Magazine	8.073	5.000	7.103
Project Gelijke Kansen Wereldwijd	2.187	0	2.885
Inkomsten overig	1.603	10.000	77.910
Inkomsten nalatenschap	62.500	0	
Som der baten	559.469	280.598	635.250
Lasten			
A. Kosten landelijke organisatie			
Bestuur	10.989	7.500	9.552
Servicepunt	140.022	142.947	147.903
Bureaunkosten	34.002	13.960	21.710
Totale kosten Landelijke organisatie (A)	185.013	164.407	179.165
B. Kosten activiteiten leden			
Lasten lokale afdelingen	250.175	0	319.894
Ondersteuning afdelingen en leden	18.929	18.250	17.780
Ondersteuning aan regio's	46.340	21.000	28.237
Ledenblad	43.785	47.490	44.219
Boekentaal / Moving movies	27.951	27.951	37.438
Communicatie afdelingen en regio's	2.055	1.500	3.324
diverse baten en lasten	-101	0	5.268
Project Maatschappij (inter) nationaal	3.031	0	0
Project Cultuur	3.456	0	3.041
Totale kosten activiteiten leden (B)	395.621	116.191	459.201
Totale kosten landelijke organisatie + activiteiten (A+B)	580.634	280.598	638.366
C. Kosten specifieke activiteiten			
Project Gelijke Kansen Wereldwijd	19.289	0	25.912
Nieuwe beleid	0	0	19.730
100-jarig jubileum	7.849	0	0
Totale kosten specifieke activiteiten (C)	27.138	0	45.642
Totale kosten A+B+C	607.772	280.598	684.008
Exploitatieresultaat	-48.303	0	-48.758
Onttrekking aan			
Algemene reserves	(68.009)		21.978
Bestemmingsreserves			
- Nieuw beleid			(14.648)
- Ondersteuning Regio's	(4.627)		(8.292)
- Ondersteuning afdelingen	(15.388)		(10.438)
- Geormerkte gelden gewesten (tbv regio's)	(25.247)		67.486
- Jubileum	117.151		
Bestemmingsfonds			
- Project Gelijke Kansen Wereldwijd	(18.926)		(25.912)
- Afdelingen	(33.257)		(78.932)
	-48.303	-	-48.758

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de ledenraad en het bestuur van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging te Nijkerk.

Onze oordeelonthouding

De samengevatte jaarrekening 2018 bestaande uit de balans per 31 december 2018, de staat van baten en lasten en de toelichting (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging te Nijkerk is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2018 van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2018 van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging op basis van de grondslagen zoals beschreven de toelichting. Echter, de samengevatte jaarrekening bevat een onzekerheid in dezelfde mate als de gecontroleerde jaarrekening 2018 van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis Richtlijn C1: kleine organisaties-zonder winststreven van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 5 maart 2019.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'algemeen' in de toelichting van de samengevatte jaarrekening 2018. Hierin is de basis voor financiële verslaggeving uiteengezet. De samengevatte jaarrekening 2018 is opgesteld voor de leden van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging met als doel Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging in staat te stellen te voldoen aan de publicatie in het ledenblad. Hierdoor is de samengevatte jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging te Nijkerk en de leden en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een oordeelonthouding verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2018 van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging in onze controleverklaring van 5 maart 2019. De basis voor onze oordeelonthouding is gelegen in de inrichting van de interne beheersing van de individuele afdelingen. Gegeven deze inrichting kan door de accountantscontrole niet op rationele wijze de vereiste zekerheid worden verkregen over de geldmiddelen en de baten en lasten van de afdelingen, die zijn opgenomen in de jaarrekening van de vereniging.

Wij zijn onafhankelijk van Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen in de toelichting.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze

werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Nijkerk, 5 maart 2019
Alfa Accountants B.V.

(Origineel getekend door)
M. Hop RA

BEGROTING 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	Begroting 2018
	€		€
Baten			
Contributie Leden	€ 433.068	€ 483.581	€ 263.098
Ontvangen rente	€ 500	€ 563	€ 2.500
Advertentie Inkomsten PM	€ 6.000	€ 8.073	€ 5.000
Diverse inkomsten	€ 5.000	€ 67.252	€ 10.000
Totale inkomsten	€ 444.568	€ 559.469	€ 280.598
Lasten			
Landelijke organisatie			
Totaal Bestuur	€ 9.500	€ 10.989	€ 7.500
Ledenraad (ALV)	€ 3.750	€ 3.515	€ 3.960
Passage servicepunt Nijkerk	€ 144.225	€ 140.022	€ 142.947
Accountant	€ 10.000	€ 23.092	€ 7.000
Lidmaatschappen/vertegenwoordigingen	€ 2.000	€ 1.504	€ 2.000
Overige organisatiekosten	€ 3.500	€ 5.791	€ 1.000
Nieuw beleid	€ 10.000	€ -	€ 10.000
Landelijke organisatie	€ 182.975	€ 184.912	€ 174.407
Ledenblad	€ 48.900	€ 43.785	€ 47.490
Website, nieuwsbrief & communicatie	€ 2.000	€ 2.055	€ 1.500
Regiovergadering met afdelingen (max 2x pe	€ 4.700	€ 4.627	
Vergoeding aan regio's tbv activiteiten	€ 15.000	€ 25.697	€ 10.000
Ondersteuning regiocoördinatoren	€ 16.000	€ 13.769	€ 20.000
Overige materialen/kosten	€ 1.500	€ 2.247	€ 1.000
Ondersteuning regio's	€ 37.200	€ 46.340	€ 31.000
Contributiefonds	€ 1.500	€ 1.465	€ 2.500
Ondersteuning kleine afdelingen	€ 15.000	€ 15.388	€ 15.000
Lasten lokale afdelingen	€ 192.960	€ 250.175	€ -
Ledenwerving	€ 2.500	€ 2.076	€ -
Ondersteuning afdelingen & leden	€ 211.960	€ 269.104	€ 17.500
Vergoedingen projectvrouwen	€ 1.875	€ 1.247	€ 3.250
Kunst, Cultuur & Religie:			
- Boek, Beeld, Taal & Moving movies	€ 22.990	€ 27.951	€ 27.951
- Overige projecten	€ 1.500	€ 58	€ 1.500
Noden van Mensen	€ 3.000	€ 3.398	€ 3.000
Belangenbehartiging & Lobby	€ 2.500	€ -	€ 5.000
Gelijke Kansen (inter) nationaal	€ 5.000	€ 2.735	€ 3.000
100 jarig Jubileum	€ 117.151	€ 7.849	
Totale activiteiten tbv leden	€ 154.016	€ 43.238	€ 43.701
Project Gelijke Kansen Wereldwijd	€ 25.000	€ 18.338	€ 25.000
Totale kosten specifieke activiteiten (C)	€ 25.000	€ 18.338	€ 25.000
Totale kosten	€ 662.051	€ 607.772	€ 340.598
Resultaat	€ -217.483	€ -48.303	€ -60.000
Dekking uit reserveringen/fondsen	186.851	105.294	60.000
Nieuwe reserve tbv Jubileum		125.000	
Effect op algemene reserve / resultaat	-30.632	-68.009	0
<i>NB: in deze geconsolideerde begroting is geen rekening gehouden met een resultaat in de afdelingen. M.a.w. in de begroting zijn de inkomsten in de afdelingen gelijkgesteld aan de uitgaven.</i>			